

MIRKO KOVAČ

Összeesküvők

Ő belépett a szobába és azonnal levette a cipőjét. Azt állította, megmútötték a sérvét. A sebe még nem hegedt be. Azt mondta, feltűri a nadrágszárát, amikor a sáros külvárosban császkál. Egy műanyag zacskóban cipeli a kajamaradványokat, amit a kutyák elé dob. A Városi Kórház mögött leggyakrabban az esti órákban jár. Félelem és reszketés tölti el a tető fölött nyikorgó öreg, lehántott akác miatt. Ő gyakran tépi a haját a tükör előtt, vadássza az elvált férjjel élő asszony körül kódorgó gondolatait. A Nő panaszkodik a saját sorsára, tagadja Istent, mert ha volna, megkímélné a szenvedésektől. Közelebb jutott e nőcskéhez, egészen közel került hozzá. A Nő vigaszra lelt benne, Ő pedig szeretőre talált benne. És minden egyes alkalommal ugyanaz a kép ismétlődik: meztelenül várja az ágyban, a tálcán az asztalon két kupica pálinka. A Nő vetkőzik, és óvatosan hajtja össze a gönceit a széktámlán. A férjét egy barátja látogatja meg, aki mindig lábujjhegyen jár, amikor a ház felé tart. Ez a sapkakészítő, és gyakran jár Adán. Egy különc, aki csak akkor szereti a nőket, amikor havi virágzásuk van. Átlátszó és csúnya masszából gyúrták össze. Barátja divatcipész, szoknyapecér és egy tökkelütött. Gazemberek mind. Összeköttetésben állnak az üveggel is; az ő boltjában orgiáznak. Vérrel kenik be magukat, s úgy viselkednek, mintha sátánista összejövetele lennének. Szeánszaik gyakori vendége egy fiatal pap; neki rendre megkorbácsolják a valagát. A reverenda zsákként szolgál, amelyben belebújtatnak egy tizenhat éves kisfiút, gyógyítgatják a pattanásait és kenegetik az orcáját. Vajon ez nem a palást megbecstelenítése, az aszketizmus jelképének sarkított álláspontra történő lealacsonyítása? A sapkás az elvált barátjához viszi e rohadékokat. Mindegyikük gazdag és spórolós, de pazarló a vágyak kielégítésében. Kihhasználják mások gyengeségeit, szerencsétlenségét és a lelki hangulatokat, a világot a saját csapdájukba csalják. A sapkás visszaél a szegénységgel és a házassági szerencsétlenséggel, az asszonynak szoknyákat vásárol, parázna jelzőkkel illeti, csak hogy megszímatolhassa a rózsakelyhét. Ő tenni szeretne valamit e banda ellen, de abban hisz, hogy ez egy nagyobb méretű összeesküvés, talán valami fekete mágiás ágazat, amelyet néhány mesteremberből és kisbirtokosból álló csoport vezet. Ezért is eteti a kutyákat, most már egy egész falkát. Újabb kóbor kutyák érkeznek, széttépik a csendet etetőjük parancsát követve. Ez a hadserege az összeesküvők elleni harcban. Amióta mozgósította a falkát, lankadt a kedve a szeretője iránt. Azt az időt, amit vele az ágyban töltött, most a csaholás hallgatására cserélte fel. Férfiként

halott, a szerelmi erők kivesztek belőle, minden oly gyorsan lehanyatlott. Egyre távolabb kerül a világtól és egyre közelebb a holtakhoz. Sokszor hallja az öreg lefejtett akác kísérteties nyikorgását. Azt hiszi, megszabadul a gondoktól, ha kivágja, kitépi gyökerestől. A kóbor kutyák közül az egyik, a fekete, barna foltokkal a fején, lecsüngő fülekkel, kiválik a falkából, megáll a viskója előtt, nyüszít, hogy nyissák ki az ajtót, arra vágyik, legyenek együtt akkor, amikor rájuk támadnak az összeesküvők. Ám még ez a kutya is becsapja, ami újabb csalódás a sok szerencsétlenség közt, egy ismeretlen ember mellé szegődik. Ő ekkor bezárkózik, elhatárolódik az emberektől és az állatoktól is. Az elvált férjet elviszi a mentő. A feleséggel a házbontásról beszél; a nő átmegy a sapkáshoz. Alighogy kilép a meredeken kikövezett utcára egy divatcipész lábbelijében, hegyes túsarka belefúródik a kövek közti részbe. Házukba egy virágáros költözik, több mint valószínű, hogy ugyanannak a testvériségnek a tagja. Erős ember, izzó világos szemekkel, aki a fiatal fiúk után epekedik. A boltja forgalmas helyen van; korán megy el, későn tér vissza. Tizenhárom éves kislánya egész napokat tölt egyedül. Úgy szortírozza a rózsákat, mint aki játszik, ugrókötelezik, fésülködik, lengeti hosszú haját, szoknyákat cserél, bikinit vesz fel; a mellei épphogy sejlenek. Szemei, akárcsak az apjáiéi, világosak, átlátszóak és nagyok. Állandóan mozgásban van, vonzó; biciklizve igazi kis zabolátlan szörnyecske. Az anya két éves korában elhagyta; többé soha nem jelentkezett. A kis ördög a gondolataiba férkőzik. Meglátogatja egy tizenhat éves, magas és pattanásos fiút. A fényes napon csókolóznak, pucérkodnak a gumikádban az udvaron. Felkorbácsolják a vágyait és nyugtalanítják. Ő így közeledik hozzájuk, az orgia titkos résztvevőjévé válik. Ez a kör állandóan tágul, megosztja, és Ő megkétszerezve jár-kelel a világban: egyik oldala aszketikus, a másik szétszórt. Gondolata hajlamos a békére, akarata viszont a pusztításra. Bevallja a kapcsolatát a kislánnyal. A virágüzlet az alvilági alakok találkozóhelye. Az élete változik; ugyanaz az ember, aki menekült a világtól, most az ölelésébe szalad. Kapcsolatba lép a cipésszel, cipőt vesz a kislánynak, megkapja a havi virágzását. Elmegy a paphoz, ahol végighallgatja a Félelmetes ítéletről, mint a bűn eszkatológikus apokalipsziséről szóló prédikációt. Minden elítélhető és minden megváltható, az emberiség megosztott marad a boldogság és a kín között. A prédikáció Máté szavaival ér véget: *semmi sincs elrejtve, ami nem lesz feltárva, nincs olyan titok, ami nem derülne ki!* Az üvegeshez bevisz egy antik tükröt – rozszant kunyhójának egyedüli értékes darabját – javításra. Kimegy, mozog, homályos régi szenvedélyeket támaszt fel; elfogadja a virágáros meghívását, aki közli vele, a kislány terhes lett. Érzi, nem menekülhet, a szektához való tartozása nem elégíti ki. A lefejtett fa nyikorgása ismét hallható. Gondolatai összegabalyodtak, élete lejtőre sodorta. A banda tagjai rá akarják venni, hogy végezzen magával.

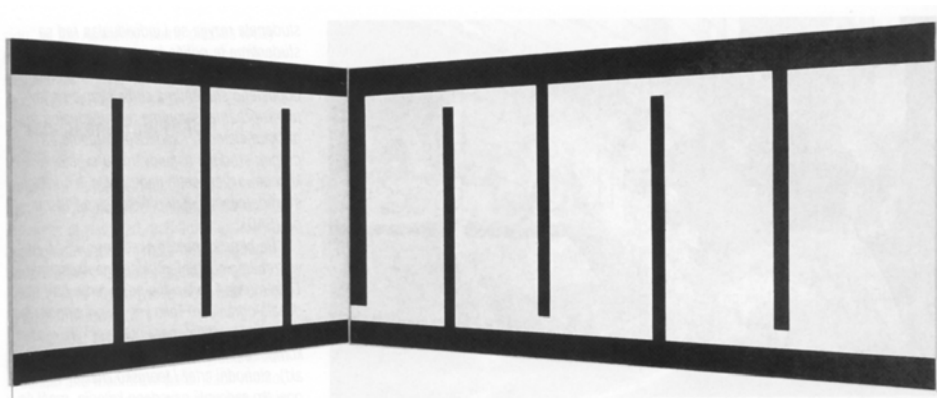
„Kutya legyenek, ha hazudok. Mindez igaz” mondta Ő. „Mit tegyek, ha valaki az ajtómon kopog? Ha felsír a gyerekek?”

„Ne félj az újszülöttől”, válaszoltam. „Szedd össze magad és újulj meg benne. Találj önmagadra az újszülöttben. Keresztelje meg az a megkorbácsolt pap. A gyerek lépjen úgy a világba, ahogyan kell. Bűnösen, s nem tisztán és érintetlenül.”

„Én is erre gondoltam”, fűzte hozzá Ő. „Mi az ember bűn nélkül?”

Megköszönte és elbúcsúzott tőlem. Úgy távozott, hogy nem is hallottam a lépteit a lépcsőkön. Alighogy megfordítottam a kulcsot a zárban, kopogott az ajtómon. Elfelejtette a cipőit. Elvette és felhúzta őket. Lépteinek nyomai ott maradtak a lépcsőkön. Furcsa dolog: ezek a nyomok mind a mai napig láthatók. A történet igaz, de nem tanít semmire. Az, hogy elfelejtette a cipőket, semmit sem jelent, még annak a zarándokútnak a szimbolikáját sem jelenti, amit a születészig akart végigjárni.

ORCSIK ROLAND fordítása

JULIJE KNIFER: MEANDER A SAROKBAN (1974)